

СУТЬ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ФІКСОВАНОГО СІЛЬСЬКОГОПОДАРСЬКОГО ПОДАТКУ

Акімова О. В., Мерзляков Ю. Ю.

Рассмотрены вопросы налогового регулирования деятельности аграрных предприятий в Украине, а также влияние изменений в налоговом законодательстве на общую налоговую нагрузку сельскохозяйственной отрасли. Проанализированы возможности устранения недостатков при применении фиксированного сельскохозяйственного налога, а именно: невыполнение принципа равенства плательщиков; независимость суммы налога от финансового состояния плательщика, несовершенство базы денежной оценки угодий, а также методики расчета стоимости сельскохозяйственных земель. Также обосновываются опасения по поводу отмены преимуществ ФСН, как альтернативной системы налогообложения, которая значительно упрощает механизм начисления и уплаты налогов, новыми законодательными актами.

Розглянуті питання податкового регулювання діяльності аграрних підприємств в Україні, а також вплив змін у податковому законодавстві на загальний податкове навантаження сільськогосподарської галузі. Проаналізовані можливості усунення недоліків при застосуванні фіксованого сільськогосподарського податку, а саме: невиконання принципу рівності платників; незалежність суми податку від фінансового стану платника, недосконалість бази грошової оцінки угідь, а також методики розрахунку вартості сільськогосподарських земель. Також обґрунтовуються побоювання щодо скасування переваг ФСП, як альтернативної системи оподаткування, яка значно спрощує механізм нарахування і сплати податків, новими законодавчими актами.

The article deals with the tax regulations of the activities of agricultural enterprises in Ukraine, as well as with the impact of changes in tax legislation on the overall tax burden in agricultural sector. We analyzed possibilities of removal of shortcomings when applying of the fixed agricultural tax (FAT), namely: non-compliance with the principle of equality of taxpayers; the independence of the taxation from the financial circumstances of the payer, the imperfection of the base of the pecuniary valuation of land, as well as the method of calculating the value of agricultural land. Also we justified the apprehension of the abolishment of the advantages of FAT, as an alternative tax system, which significantly simplifies the mechanism of calculation and payment of taxes, according to new legislation.

Акімова Е. В.

канд. экон. наук, доц. каф. УиА ДГМА
kimolen@mail.ru

Мерзляков Ю. Ю.

студент ДГМА

ДГМА – Донбасская государственная машиностроительная академия, г. Краматорск.

УДК 35.073.6:63

Акімова О. В., Мерзляков Ю. Ю.

СУТЬ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ФІКСОВАНОГО СІЛЬСЬКОГОПОДАРСЬКОГО ПОДАТКУ

На сьогодні особливе значення для успішного розвитку України має розвиток сільського господарства. Воно входить до складу народногосподарського комплексу, що дозволяє забезпечити підтримку життєдіяльності суспільства. Сільське господарство підвищує ефективність національного господарства за рахунок забезпечення зайнятості сільського населення. Враховуючи сезонність і велику ризикованість діяльності сільськогосподарських товаровиробників, оподаткування підприємств агропромислового комплексу завжди було одним з особливих видів податкових взаємовідносин. З часів незалежності України постійно виникало питання державної підтримки та захисту вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників у ціновій, соціальній та податковій політиці. Проблемам оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств активно займалися такі вчені: А. Василик, М. Дем'яненко, Д. Дема, П. Лайко, А. Соколовська, Л. Тулуш, В. Федосов, В. Рудь, А. Кириченко, С. Осадчий. Проте в роботах зазначених авторів переважно досліджуються теоретичні питання підключення спрощеної системи оподаткування підприємств аграрного сектора у вигляді нарахування та сплати фіксованого сільськогосподарського податку. Мало дослідженими залишаються питання податкового регулювання діяльності аграрних підприємств, а також впливу змін у податковому законодавстві на загальний податковий тягар сільськогосподарської галузі [1–3].

Метою статті є дослідження існуючих підходів до оподаткування сільськогосподарських підприємств фіксованим сільськогосподарським податком і визначення напрямків удосконалення існуючої системи оподаткування.

З метою зупинки спаду, стабілізації та нарощування агропромислового виробництва, забезпечення продовольчої безпеки держави, здійснення обґрунтованої перебудови соціально-економічних відносин в аграрній сфері ринкового спрямування, забезпечення поєднання державного і ринкового регулювання розвитку агропромислового комплексу та відповідно до розпорядження Президента України від 01.12.98 г. № 574 розроблена «Національна програма розвитку агропромислового виробництва і соціального відродження села України». Національна програма передбачає впровадження в дію фіксованого сільськогосподарського податку з метою посилення стимулюючої функції податкової системи.

Верховна Рада України 17.12.98 р. прийняла Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок», який вступив в дію з 01.01.99 р. Передбачалося, що він буде носити тимчасовий характер і застосовуватися спочатку до 01.01.2004 р, потім до 31.12. 2009 (згідно ст. 9 «Прикінцеві додатки» Закону № 320). На сьогоднішній день ця норма скасована і Закон № 320 діє безстроково.

Фіксований сільськогосподарський податок – податок, який стягується з одиниці земельної площі у відсотках її нормативної грошової оцінки та сплата якого замінює сплату окремих податків і зборів. Платниками фіксованого сільськогосподарського податку можуть бути сільськогосподарські виробники, у яких частка виробництва сільгосп товарів за попередній звітний рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Введення цього податку встановлює суттєве зменшення податкового тиску на виробника сільськогосподарської продукції. За підрахунками фахівців майже в три рази зменшується податкове навантаження на сільськогосподарського товаровиробника.

Поряд із значним зменшенням податкового навантаження Закон передбачає суттєве спрощення механізму нарахування та сплати податків, оскільки фіксований сільськогосподарський податок сплачується в рахунок чотирьох податків та восьми зборів, а саме:

- податку на прибуток, плати за землю, податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;
- комунального податку;
- збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету;
- збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення та збору на обов'язкове соціальне страхування;
- збору на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування України;
- збору на обов'язкове державне пенсійне страхування (в даний момент усі підприємства цей збір сплачують окремо);
- збору до Державного інноваційного фонду; плати за придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності;
- збору на спеціальне використання природних ресурсів (щодо користування водою для потреб сільського господарства).

Згідно п. 301.6 Податкового кодексу платниками податку з урахуванням обмежень, можуть бути сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товарного виробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %, сільськогосподарські товаровиробники, утворені шляхом злиття або приєднання, якщо частка сільськогосподарського товарного виробництва, отримана за попередній податковий (звітний) рік всіма товаровиробниками, які беруть участь у їх утворенні, дорівнює або перевищує 75 %, сільськогосподарські товаровиробники, утворені шляхом перетворення платника податку, можуть бути платниками податку в рік перетворення, якщо частка сільськогосподарського товарного виробництва, отримана за попередній податковий (звітний) рік, дорівнює або перевищує 75 відсотків, також новостворені сільськогосподарські товаровиробники можуть бути платниками податку з наступного року, якщо частка сільськогосподарського товарного виробництва, отримана за попередній податковий (звітний) рік, дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Не може бути зареєстрована як платник податку фіксованого сільськогосподарського податку:

- підприємство, якщо більше 50 відсотків доходу, отриманого від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки, становить дохід від реалізації декоративних рослин (за винятком зрізаних квітів, вирощених на угіддях, які належать сільськогосподарському товаровиробнику на праві власності або надані йому у користування, та продуктів їх переробки), диких тварин і птахів, хутряних виробів і хутра (крім хутрової сировини); а також
- підприємство, що здійснює діяльність з виробництва підакцизних товарів, крім виноматеріалів виноградних (коди згідно з УКТ ЗЕД 2204 29 – 2204 30), вироблених на підприємствах первинного виноробства для підприємств вторинного виноробства, які використовують такі виноматеріали для виробництва готової продукції;
- підприємство, на 1 січня базового (звітного) року має податковий борг, за винятком безнадійного податкового боргу, що виник внаслідок дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин).

Об'єктом оподаткування податком для сільськогосподарських виробників є площа сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) та (або) земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ), що перебуває у власності сільськогосподарського товаровиробника або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди.

Базою оподаткування товаровиробників є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), проведена станом на 1 липня 1995 року, для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) – нормативна грошова оцінка одного гектара ріллі в Автономній Республіці Крим або в області, проведена станом на 1 липня 1995 року.

Розмір ставок податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та (або) земель водного фонду для сільськогосподарських товаровиробників залежить від категорії (типу) земель, їх розташування та становить (у відсотках бази оподаткування):

а) для ріллі, сіножатей та пасовищ (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, а також ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (виращуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди) – 0,15;

б) для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, – 0,09;

в) для багаторічних насаджень (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях) – 0,09;

г) для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, – 0,03;

д) для земель водного фонду – 0,45;

е) для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (виращуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди, – 1,0.

Під спеціалізацією на виробництві (виращуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті слід розуміти перевищення частки доходу, отриманого від реалізації такої продукції та продукції її переробки двох третин доходу (66 відсотків) від реалізації усієї виробленої сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки.

Перелік гірських зон та поліських територій визначається Кабінетом Міністрів України.

Розмір ставок ФСП з одного гектара сільськогосподарських угідь та / або земель водного фонду для сільськогосподарських товаровиробників залежить від категорії (типу) земель, їх розташування та становить у відсотках бази оподаткування, тобто до їх нормативної грошової оцінки, проведеної станом на 1 липня 1995, відповідно до вимог статті 304 Кодексу.

Поняття «нормативна грошова оцінка земельних ділянок» вживається у значенні, визначеному Законом України від 11 грудня 2003 року № 1378 – IV «Про оцінку земель», із змінами та доповненнями (далі – Закон № 1375) Статтею 1 цього Закону встановлено, що нормативна грошова оцінка земельних ділянок – це капіталізований рентний дохід із земельної ділянки, визначений за встановленими і затвердженими нормативами.

Грошову оцінку земель сільськогосподарського призначення в Україні проведено станом на 1 липня 1995 відповідно до Методики, а після 1995 року здійснювалася індексація показників оцінки відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня 2000 року № 783 «Про проведення індексації грошової оцінки земель», із змінами та доповненнями, та пункту 289.2 статті 289 Кодексу. Для обчислення суми ФСП індексація нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь відповідно до цієї постанови не проводилася.

З прийняттям Постанови № 1185, який набрав чинності 1 січня 2012, залишається незмінною база оподаткування для платників ФСП, базою оподаткування для яких відповідно до статті 303 Кодексу є нормативна грошова оцінка гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), що проведена станом на 1 липня 1995 року, для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) – нормативна грошова оцінка одного гектара ріллі в Автономній Республіці Крим або в області, проведена станом на 1 липня 1995 року.

Разом з тим оновлення показників нормативної грошової оцінки ріллі із застосуванням коефіцієнта 1,756 згідно Постанови № 1185 впливає на базу земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Сільськогосподарські товаровиробники самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 1 січня і не пізніше 20 лютого поточного року подають відповідному органу державної податкової служби за місцезнаходженням платника податку та місцем розташування земельної ділянки податкову декларацію на поточний рік за формою, встановленою у порядку, передбаченому статтею 46 Кодексу.

Сплата податку проводиться щомісячно протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця, у розмірі третини суми податку, визначеної на кожний квартал від річної суми податку, у розмірах, наведених у табл. 1.

Таблиця 1

Розміри стягнення фіксованого сільськогосподарського податку

Період	Відсоток сплати
I квартал	10
II квартал	10
III квартал	50
IV квартал	30

Повертаючись до етапів формування ФСП, слід зазначити наступне. Перший етап – експериментальний, характеризувався пошуком підходів до конструювання оптимального режиму спеціального оподаткування області. Його перевагами була експериментальна спрямованість, яка дозволила виділити і будувати податковий механізм для сільськогосподарських товаровиробників, розміщених у різних природно-кліматичних зонах. Принципові відмінності при формуванні податкового механізму стосувалися: структури платежів, в рахунок яких сплачувався спеціальний податок, підходів до визначення податкової бази, розміру податкових ставок та форми розрахунку з бюджетами (грошова або натуральна).

Умовою другого етапу функціонування ФСП стало його поширення на весь аграрний сектор України. На момент впровадження ФСП інтегрував сплату 12 податків і податкових платежів, грошовий вимір яких становило близько 85–90 % всіх обов'язкових платежів, які платили сільгоспвиробники протягом 1997–1998 рр.

У структурі розподілу сум ФСП лєвова частка належала фондам соціального страхування, на забезпеченість яких спрямовувалось 70 % податку. Об'єктивність такого підходу підлягає сумніву, адже при ньому внески до Пенсійного фонду та Фонду соціального страхування здійснювалися в залежності від вартісної оцінки одиниці площі сільськогосподарських угідь. Разом з тим, класичний методичний підхід, про що свідчить і зарубіжний досвід, передбачає залежність розміру внесків від фонду заробітної плати, зокрема його величини.

Період з 2005 р. виділений як третій етап функціонування фіксованого сільськогосподарського податку. Його особливість обумовлюється вилученням зі складу ФСП внесків до фондів соціального страхування з одночасним зниженням величини податкових ставок.

Протягом 2005–2009 р.р. лєвова частка коштів в рахунок сплати ФСП надійшла від Степу та Лісостепу (в середньому за 5 років 48,7 % і 41,4 % відповідно). Від зони Полісся надійшло лише 9,9 % в середньому від загальної суми сплати фіксованого сільськогосподарського податку в Україні. В зоні Степу по сплаті ФСП у 2009 р. є такі області Дніпропетровська (13,6 % або 8,3 млн. грн.) та Запорізька (12,7 % або 7,7 млн. грн.). У лісостеповій зоні – Полтавська (17,1 % або 8,7 млн. грн.) і Харківська (5,2 % або 7,7 млн. грн.) Облєсті, а в зоні Полісся – Чернігівська (30,9 % або 3,6 млн. грн.) та Житомирська (21,7 % або 2,5 млн. грн.)

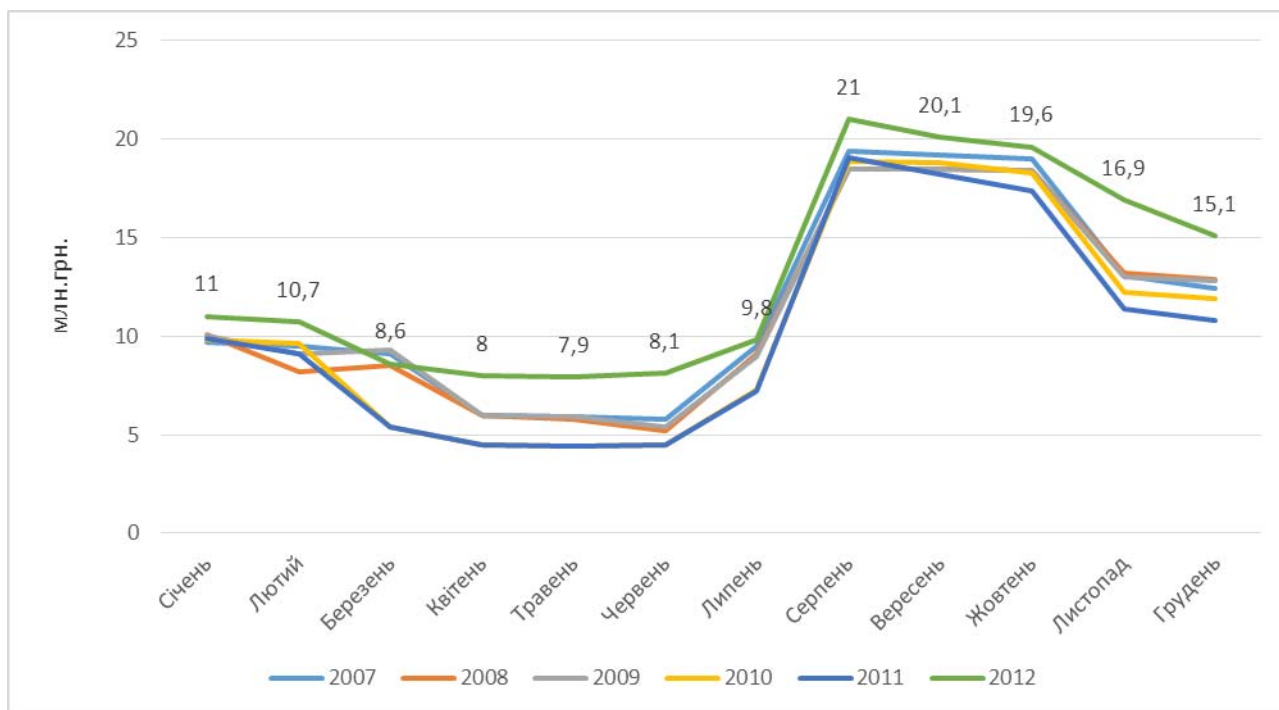

Рис. 1. Динаміка щомісячних надходжень фіксованого сільськогосподарського податку до місцевих бюджетів у 2007–2012 рр.

Аналізуючи динаміку надходження коштів від сплати фіксованого податку слід зазначити, що найбільше надходження грошових коштів до місцевих бюджетів спостерігалось в 2012 році, а найменше надходження – в 2011 році. Дана динаміка пов'язана з відсотком відрахувань до місцевого бюджету від суми сплаченого податку, вилученням зі складу ФСП внесків до фондів соціального страхування з одночасним зниженням величини податкових ставок.

Оцінюючи діяльність сільськогосподарських підприємств в умовах податкових змін можна стверджувати, що в 2010–2012 роках переважна більшість сільськогосподарських підприємств було прибутковими незалежно від розмірів і специфіки їх діяльності.

Таблиця 2

Фінансові результати діяльності сільськогосподарських підприємств

Показник	2010 р.	2011 р.	2012 р.	Темп приросту (+; -)	
				2011 р. з 2010 р.	2012 р. з 2011 р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Фінансовий результат до оподаткування, млн. грн., всього	17 291,8	25 565,9	26 992,7	147,8	105,6
по великим підприємствам	2 611,7	3 633,5	5 304,7	139,1	146,0
по середнім підприємствам	12 412,0	14 378,7	13 813,2	115,8	96,1
по малим підприємствам	2 268,1	7 553,7	7 874,8	333,0	104,3

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
Питома вага підприємства, яке отримало прибуток, %	69,5	83,0	78,3	119,4	94,3
по великим підприємствам	76,9	94,1	96,2	122,4	102,2
по середнім підприємствам	83,8	86,6	81,0	103,3	93,5
по малим підприємствам	65,8	82,7	78,1	125,7	94,4
Чистий прибуток (збиток), млн. грн.	17 170,5	25 341,3	26 787,2	147,6	105,7

Разом з тим, існує ряд недоліків при застосуванні фіксованого сільськогосподарського податку, а саме: невиконання принципу рівності платників; сума податку не залежить від фінансового стану платника (навіть збиткові підприємства змушені платити податок); недосконала база грошової оцінки угідь. Основною проблемою існуючого підходу визначення бази оподаткування, а отже і розміру фіксованого сільськогосподарського податку, є недосконалість методики розрахунку вартості сільськогосподарських земель, її розмір залежить від показників, що відображають продуктивність землі, а саме: ґрунтової родючості, технологічних властивостей ґрунту і місця розташування об'єкта оцінки. Як відомо з економічної теорії, величина доходу, отриманого господарюючим суб'єктом, отже, його здатність до сплати податку залежить від багатьох факторів. Найважливішим із них є забезпеченість необхідними для цього економічними ресурсами: природними, трудовими, капіталом, досягненнями науки і техніки, підприємницької здатністю.

На основі вище сказаного можна зробити висновок про такі переваги ФСП, як альтернативної системи оподаткування; фіксований сільськогосподарський податок сплачується в рахунок окремих податків і зборів, що значно спрощує механізм нарахування і сплати податків; проста формула розрахунку: не обмежує платників у здійсненні будь-яких дозволених законодавством видів підприємницької діяльності; не обмежує самі обсяги діяльності, зумовлює розширення розвитку всіх сільськогосподарських товаровиробників, незалежно від їх розміру.

Певні недоліки ФСП, що стосуються: відсутності зв'язку між оцінкою землі, використовуваної для нарахування податку, і відповідної ринкової вартості землі; сплати податку в натуральній формі ускладнює поповнення Пенсійного та інших фондів; відсутність зв'язку між розміром податку та фінансовим станом підприємств та дублювання податкових звітів у разі розташування земельної ділянки окремо від місця розташування підприємства.

Сплата фіксованого сільськогосподарського податку з 2014 року може збільшитися майже в шість разів. Міністерство доходів і зборів запропонувало змінити механізм його нарахування, щоб аграрії платили податок, виходячи з мінливої грошової оцінки земель. Таке реформування, а також перегляд методики розрахунку ресурсних платежів принесуть державі додатково до 1,3 млрд. грн.

На розгляд Верховної Ради України внесено законопроект № 2683 «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо статусу та розміру ставки фіксованого сільськогосподарського податку)».

Зокрема, пропонується внести зміни до деяких статей Податкового кодексу України та надати фіксованому сільськогосподарському податку статусу місцевого податку, оскільки зараз, як відомо, всі гроші надходять до державного бюджету. Також передбачається на 1 % від нормативної грошової оцінки земельної ділянки збільшити ставки фіксованого сільськогосподарського податку для сільськогосподарських товаровиробників, які використовують понад 100 гектарів землі сільськогосподарського призначення. Варто відзначити, що зараз податок для таких сільгоспвиробників становить 0,15 %.

Також були внесені на розгляд Верховної Ради законопроект № 3537 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо бази оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком», згідно з яким пропонується перейти на коефіцієнтну індексацію сільськогосподарського податку. Це позитивно вплине на доходи місцевих бюджетів і збільшить надходження в п'ять разів. У грошовому еквіваленті це складе майже 680 млн. грн.

У пояснювальній записці до проекту закону говориться, що за умови індексації нормативної грошової оцінки одного гектара сільськогосподарських угідь, як це відбувається у разі сплати податку на землю, платниками фіксованого сільськогосподарського податку в середньому буде сплачуватися 31 грн. / га (нормативна грошова оцінка сільгоспугідь станом на 1 січня 2013 складає 20 тис. 645,5 грн.). Це майже в 5,6 рази більше, ніж сплачується за діючими на сьогодні умовам.

Сільгоспвиробники зараз платять фіксований податок, виходячи з нормативної грошової оцінки землі ще 1995 року. Тепер же норматив запропоновано індексувати, як це відбувається у разі сплати податку на землю. Тобто замість нинішніх платежів – у середньому 5,5 грн. / га ріллі (грошова оцінка сільгоспугідь – 3674 грн. / га) – доведеться платити 31 грн. / га (на 1 січня 2013 року – 20,64 тис. грн.). Це сумарно збільшить доходи держави на 1–1,3 млрд. грн. Необхідність реформування ФСП передбачена національним планом економічних реформ на 2013 рік. ФСН в розмірі приблизно 6 грн. не переглядався давно, але раніше в його структуру, крім податку на прибуток і землю, зборів за користування надрами та водою, входив збір до Пенсійного фонду. Зараз же аграрії платять його окремо. Якщо до цих 6 грн. додати всі платежі, які зараз вносяться, то сума перевищує навіть шестиразове збільшення. Ніхто не проти того, що систему потрібно вдосконалювати і виправляти. Але зміни повинні спрощувати правила і не погіршувати ситуацію. Не можна стверджувати, що якщо прибрати пільги, то це ніяк не вплине на роботу. Адже у нас не країна чудес – при зростанні цін на паливо, добрива, електроенергію і підвищення зарплат збільшується і вартість товару. Слід зазначити, що підвищення платежів позначиться на собівартості продукції і прибутковості компаній. Це стане серйозним ударом для малих і середніх фермерських господарств, особливо в регіонах, які постійно страждають від складних кліматичних умов, – південь і схід України. Вони практично всі торік спрацювали в нуль. Це знизить їх рентабельність з урахуванням прогнозів падіння закупівельних цін на зернові та олійні культури, які вже зменшилися на 20–30 %.

На даний момент у зв'язку з політичною ситуацією в Україні ставки фіксованого сільськогосподарського податку не змінилися, не змінилася також оціночна вартість земельних ділянок.

З 2015 року в Україні базою оподаткування фіксованим сільськогосподарським податком стане нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня податкового року.

Відповідне внесення змін до законодавства закріплено Законом «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні», опублікованим 1 квітня 2014 року, в газеті «Голос України».

Державне агентство земельних ресурсів України в 2013 році встановило коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель в Україні на рівні «1», що відповідає показникам 2010–2012 років. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення в 2014 році підлягає індексації на коефіцієнт 3,2. Закон України про запобігання фінансової катастрофи та створення умов для економічного зростання в Україні, розроблений Кабінетом міністрів України та прийнятий Верховною Радою в кінці березня 2014 року, після опублікування в газеті «Голос України» набув чинності. Цей закон, поряд із законом про внесення змін в бюджет (про секвестр бюджету), став одним з документів, що обумовлюють політику реформ уряду і відкривають нашій країні доступ до зовнішнього фінансування, попередній обсяг якого становить 27 млрд. доларів.

ВИСНОВКИ

Отже, фіксований сільськогосподарський податок дозволяє знизити податкове навантаження на платника, збільшити рівень сплати податку; спростити механізм нарахування, обліку та сплати податку; оптимізувати строки сплати податку, враховуючи сезонність діяльності сільськогосподарських підприємств; стабілізувати податкову базу.

З одного боку, ФСП став значним стимулюючим фактором у розвитку сільського господарства: він стимулює технологічний процес, оскільки підприємствам вигідніше за рахунок нових технологій підвищувати продуктивність землі, не збільшуючи при цьому розмір податку, значно полегшує становище виробників, надаючи їм можливість заощадити значні кошти для придбання техніки, впровадження прогресивних технологій. Однак існує думка, що введення єдиного податку призведе до знищення податкового механізму аграрного сектора і залишиться лише фіскальна частина оскільки єдиний податок не відповідає системному підходу до конструювання податкового механізму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Худавердієва В. А. Економічна складова фіксованого сільськогосподарського податку / В. А. Худавердієва // *Фінанси України*. – К., 2005. – №3. С. 32–36.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про порядок сплати та ведення обліку фіксованого сільськогосподарського податку» від 25 травня 2005 №725 // *Вісник податкової служби України*. – К., 2006. – № 21. – С. 20–22.
3. Габрук Е. Фіксований податок: переваги та недоліки / Е. Габрук // *Вісник податкової служби України*. – К., 2006. – № 3. – С. 32–36.
4. Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок» від 17 грудня 1998 №320 // *Вісник податкової служби України*. – К., 2007. – № 3. – С. 37–39.
5. Гривнак Е. Фіксований сільськогосподарський податок / Е. Гривнак // *Вісник податкової служби України*. – К., 2008. – № 7. – С. 50–53.
6. Фінашко В. Фіксований сільськогосподарський податок / В. Фінашко // *Вісник податкової служби України*. – К., 2008. – № 10. – С. 44–48.
7. Фіксований сільськогосподарський податок // *Бухгалтерський облік і аудит*. – К., 2008. – № 4. – С. 61–63.
8. Юшко С. В. Фіксований сільськогосподарський податок: історія та перспективи застосування / С. В. Юшко // *Фінанси України*. – К., 2009. – № 11. – С. 62–72.
9. Башінській А. ФСП – 2010: відзвітувати, щоб працювати / А. Башінській // *Все про бухгалтерський облік*. – К., 2010. – № 4. – С. 22–56.
10. Хоцяновская Н. Порядок розрахунку фіксованого сільськогосподарського податку та складання податкового розрахунку: Затверджено наказом ДПА України від 27.04.99 р / Н. Хоцяновская // *Все про бухгалтерський облік*. – К., 2010. – № 4. – С. 67–68.